

KARTA ROZWIĄZANIA:

ID:	M.01-2
Typ instrumentarium (a do f) ¹	a,
Kategoria rozwiązania (A do C) ²	A
Data aktualizacji wpisu:	
ID i nazwa wyzwania, którego dotyczy proponowane rozwiązanie:	M01.Ustanowienie standardów finansowania oświaty i racjonalizacja finansowania zadań oświatowych przez państwo
Autorzy:	Mikołaj Herbst
Grupa ekspercka:	ds. mieszkalnictwa i polityk społecznych

1. Nazwa rozwiązania [200 zn.3]:

Finansowanie oświaty uczniów dojeżdżających

2. Zwięzła charakterystyka proponowanego rozwiązania [2000 zn.]:

Rozwiązanie ma polegać na ustaleniu mechanizmu rozliczania między jednostkami samorządu terytorialnego kosztów kształcenia uczniów uczęszczających do szkoły poza gminą, w której zamieszkują. Rozwiązanie to może być analogiczne do istniejącego mechanizmu rozliczeniowego obowiązującego w przypadku wychowanków przedszkoli. Powinno jednak być wypracowane przy współpracy z samorządami miast metropolitalnych oraz gmin ościennych.

3. Działania szczegółowe, narzędzia interwencji – szczegółowy opis: [5000 zn.]

Obecnie wydatki samorządów terytorialnych na zadania oświatowe znacznie przekraczają subwencję oświatową otrzymywaną przez JST z budżetu państwa. Zatem, choć subwencja ta „podąga za uczniem”, czyli jest wypłacana temu organowi prowadzącemu, do którego szkoły uczeń faktycznie uczęszcza, istnieje problem dofinansowania nauki uczniów dojeżdżających do szkoły spoza miasta. Miasta w znacznej mierze dotują naukę takich uczniów i nie mają podstawy prawnej żeby uzyskać refinansowanie od gminy, w której uczeń mieszka. Proponuje się wykorzystanie istniejącego mechanizmu rozliczeniowego dotyczącego analogicznej sytuacji występującej w edukacji przedszkolnej, zapisanego w artykule 51 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych z 2017 r. Zapis ten określa szczegółowo kwotę rozliczenia za każdego ucznia w zależności od typu placówki, do której uczeń uczęszcza (publiczna, niepubliczna, prowadzona przez JST, prowadzona przez inny organ).

W mechanizmie regulującym rozliczenia między JST można także wykorzystać tzw. wskaźnik zwiększający, zdefiniowany w artykule 14.1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych z 2017 r. Wskaźnik ten pozwala oszacować relację między faktycznymi wydatkami bieżącymi na oświatę w danej JST a otrzymaną na ten cel subwencją oświatową.

¹ a) Rozwiązania w zakresie regulacji prawnych, administracyjnych itd.

b) Rozwiązania w zakresie finansowania i programów funduszowych

c) Dedykowane programy krajowe

d) Wzmacnianie know-how: Rekomendacje, zalecenia, standardy, dobre praktyki, wymiana doświadczeń, szkolenia, pilotaże, programy współpracy itd.

e) Dostosowywanie działań, inwestycji realizowanych przez inne zależne od rządu podmioty krajowe

f) Inne

² A – Regulacje prawne; B – Mechanizmy finansowania; C – Wzmacnianie wiedzy i współpracy

³ Znaki ze spacjami – podane wartości dotyczą maksymalnej objętości opisu – orientacyjnie.

Głównymi adresatami rozwiązania będą jednostki samorządu terytorialnego (przede wszystkim duże miasta oraz gminy je otaczające)

4. Podmioty odpowiedzialne za realizację:

Ministerstwo Edukacji i Nauki (w części analitycznej także Instytut Badań Edukacyjnych)

5. Wstępny harmonogram i kamienie milowe:

Analizy symulacyjne: wrzesień 2021

Prezentacja propozycji przedstawicielom strony samorządowej: październik 2021

Korekty rozwiązania: listopad 2021

Nowelizacja ustawy o finansowaniu zadań oświatowych: grudzień 2021

6. Priorytet/istotność z punktu widzenia wpływu na wyzwanie/rozwiązanie problemu (oczekiwany efekt):

Priorytet: wysoki

Oczekiwany efekt długofalowy to zwiększenie stabilności i przewidywalności finansowania oświaty i podział obciążeń finansowych w większym stopniu podporządkowany zasadzie, że lokalne podatki służą mieszkańcom, którzy je odprowadzają.

7. Odniesienia do diagnoz, dodatkowe materiały źródłowe, literatura:

Herbst, Herczyński, Levitas (2009). Finansowanie oświaty w Polsce. Diagnoza, dylematy, możliwości. Scholar, Warszawa

ZMP (2019). Raport o finansowaniu oświaty w Polsce w latach 2004-2018. ZMP (https://www.miasta.pl/uploads/attachment/file/2638/Raport_final_wysy_ka_i_www.pdf)

8. Powiązane akty prawne, identyfikacja obszaru prawnego wymagającego poprawy (odniesienie do istniejącego stanu prawnego):

Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych

9. Przykłady podobnych rozwiązań w innych krajach (jeśli znane)

-